06.09.2025

Climate Leadership Coalitionin lausunto

U 37/2025 vp: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2021/1119 muuttamisesta.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua komission esityksestä asetukseksi eurooppalaisen ilmastolain muuttamisesta. Kunnianhimoinen ilmastotavoite ja johdonmukainen ja selkeä ilmastopolitikka luovat puitteet taloudelliselle uudistumiselle ja kilpailukyvyn vahvistumiselle päästövähennysten lisäksi.

Toivomme, että valiokunta kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

- Komission esittämä 90 prosentin päästövähennystavoite vuodelle 2040 on välttämätön puhtaisiin teknologioihin ja ratkaisuihin sitoutuneille yrityksille.
- Dekarbonisaatio tulee toteuttaa niin, että se tukee eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä ja vahvistaa turvallisuutta vähentämällä riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden tuonnista.
- Tekniselle hiilensidonnalle tulee asettaa erillinen tavoite osana vuoden 2040 kokonaistavoitetta.

<u>Ilmastotavoitteet luovat investointivarmuutta</u>

Climate Leadership Coalition tukee komission ehdotusta 90 prosentin päästövähennykseksi vuoteen 2040 mennessä. Suomalaisten yritysten kannalta on ratkaisevan tärkeää, että niiden päämarkkina-alueilla Euroopassa tähdätään ripeisiin päästövähennyksiin. Tämä luo suoraan kysyntää suomalaisille puhtaille ratkaisuille.

Yhdymme valtioneuvoston kantaan siitä, että eurooppalaisen ilmastolain sisältämä vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoite on jo asettanut unionille pitkän aikavälin ilmastotavoitteen, mikä on vahvistanut unionin politiikkatoimien pitkäjänteistä ennakoitavuutta sekä elinkeinoelämälle tärkeää investointivarmuutta.

Vuoden 2050 tavoite ei kuitenkaan yksin ole riittävä luomaan toimintaympäristöön investointivarmuutta, joka mahdollistaisi tarvittavien teknologioiden ja ratkaisuiden oikea-aikaisen

ja tarvittavan mittakaavaisen käyttöönoton. Investointivarmuuden vahvistamiseksi pidämme komission esittämää 90 prosentin nettopäästövähennystavoitetta vuodelle 2040 tarpeellisena.

Samalla korostamme, että komission esitys jää avoimeksi tavoitteen mahdollistavien politiikojen ja toimenpiteiden osalta. Vasta laadittavan politiikka- ja toimenpidekokonaisuuden selkeys, johdonmukaisuus ja kannustavuus ratkaisevat, missä määrin kokonaisuus kannustaa päästöjen vähentämiseen tukien samalla eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä, strategista autonomiaa ja resilienssiä.

Tämän suhteen haluamme korostaa komission esityksessäänkin viittamaa Mario Draghin raportin päätelmää: Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ei ole ainoastaan välttämätöntä ilmastokriisin hillitsemiseksi, vaan teollisuus-, kilpailu- ja kauppapolitiikkaan yhdistettynä ilmastopolitiikka on merkittävä talouskasvun ajuri.

Lisäksi pyydämme kiinnittämään huomiota seuraaviin suomalaisille yhtiöille ja Suomen vihreälle kasvulle tärkeisiin seikkoihin:

Tekninen hiilensidonta

Tekninen hiilensidonta on kehittymässä globaaliksi hyödykemarkkinaksi, jonka arvo voi nousta satoihin miljardeihin euroihin. Suomella ja muilla pohjoismailla on erityiset edellytykset menestyä tällä markkinalla runsaan biogeenisen hiilidioksidin ja varastointimahdollisuuksien ansiosta ja siksi hiilensidonnan edistäminen EU-tasolla on suomalaisille yrityksille tärkeää.

Pidämme tärkeänä, että teknisille nieluille asetetaan erillinen määrällinen tavoite vuodelle 2040 ja ne sisällytetään toimeenpanon valmistelua ohjaavaan kehikkoon. Pelkkä nettotavoite, joka yhdistää päästöt ja hiilensidonnan, ei riitä kannustamaan investointeihin tekniseen hiilensidontaan. Erillinen tavoite tarvitaan, jotta hiilenpoistot kehittyvät riittävästi kohti vuoden 2050 jälkeistä netto-negatiivista aikaa. Päästövähennysten ja hiilen poistojen erottelu tukee myös ilmastopolitiikan läpinäkyvyyttä.

Lisäksi pidämme perusteltuna, että biohiilen pysyvään varastointiin yltävät sovellusalueet sisällytetään teknisten nielujen kategoriaan, yhdessä biogeenisen ja suoraan ilmasta talteenotettavan hiilidioksidin kanssa. Biohiili on pitkäikäinen hiilensidontamenetelmä, jonka pysyvyyttä tukevat useat tieteelliset arviot.

Kansainvälisen hiilimarkkinamekanismin eli ns. Artikla 6:n käyttö

Kansainvälisten hiilimarkkinoiden hyödyntäminen voi luoda uusia markkinoita ja avata vientimahdollisuuksia suomalaisille ja pohjoismaisille puhtaille ratkaisuille. Siksi hiilimarkkinamekanismien maantieteellisen kattavuuden laajentaminen on tärkeää. Suhtaudumme

myönteisesti Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisten yksiköiden käyttöön osana EU:n vuoden 2040 ilmastovelvoitetta ja pidämme valtioneuvoston tavoin perusteltuna ehdotusta sallia näiden yksiköiden mahdollinen käyttö vuodesta 2036 alkaen. EU:n jäsenyyttä hakevien maiden osalta yksiköitä voitaisiin hyödyntää jo aikaisemmin, mikä valmistaisi hakijamaita EU:n ilmastotavoitteisiin sitoutumiseen.

On kuitenkin huomioitava, että artikla 6:n kautta markkinoille tulevat yksiköt ovat kriteereiltään erilaisia kuin päästökauppayksiköt. Siksi tuemme myös valtioneuvoston ajatusta siitä, että yksiköitä ei tule sisällyttää EU:n päästökauppajärjestelmään. Ja yksiköiden käyttöön liittyvien yksityiskohtien valmistelu tulee tehdä huolellisesti.

Yksiköiden käyttö ei kuitenkaan saa heikentää EU:n sisäisten ilmastotoimien kannusteita. Artikla 6:n mukainen päästöyksikköjen oikeuksien hankinta tulee nähdä keinona alentaa ilmastotoimien kustannuksia vuoden 2040 tavoitekaudella ja toisaalta keinona aktivoida kolmansia maita lisäisiin päästövähennystoimiin.

Maankäyttösektorin epävarmuudet

Korostamme valtioneuvoston tavoin, että EU:n 2040 ilmastotavoitetta toimeenpanevien säädösehdotuksien valmistelussa tulee huomioida asianmukaisesti maankäyttösektorin merkittävä rooli osana ilmastotoimia, mutta myös sektoriin liittyvät epävarmuudet. On erittäin tärkeää kasvattaa maankäyttösektorin nieluihin ja päästöihin liittyvää EU:n laajuista tietopohjaa ja edelleen kehittää seurantamenetelmiä. Erityisen ongelmallinen tilanne liittyy EU:n sisällä eri maiden erilaisiin maankäyttösektorin päästöjen mittaus ja ennakointimenetelmiin. EU-tasolla tehtävien päätösten tulee tulevaisuudessa perustua samanlaisilla menetelmillä tuotettuun tietoon.

Sektoreiden väliset joustot

Suhtaudumme lähtökohtaisesti myönteisesti sektoreiden välisten joustojen mahdollistamiseen osana vuoden 2030 jälkeistä ilmastoarkkitehtuuria. Joustot voivat edistää kustannustehokasta päästöjen vähentämistä erityisesti tilanteissa, joissa eri sektoreiden teknologinen kehitys tai toimintatapojen muutos etenee odotettua nopeammin tai hitaammin. Tällaisen joustavuuden tarve korostuu erityisesti silloin, kun yhteiskunnan eri sektoreilla tarvitaan laaja-alaisia ja perustavanlaatuisia muutoksia — kuten pyrittäessä vuoden 2040 esitetyn kaltaiseen kunnianhimoiseen, ja samalla erittäin tarpeelliseen, päästövähennystavoitteeseen.

Korostamme kuitenkin, että joustojen ei tulisi heikentää kannustimia teknologian ja menetelmien kehittämiseen niillä sektoreilla, joilla joustoja sovelletaan.

Haluamme vielä muistuttaa, että joustojen rakenteellinen strukturointi ratkaisee niiden toimivuuden. Tähän on luonnollisesti mahdotonta ottaa kantaa tässä vaiheessa.

<u>Vaikutusarvio</u>

Komission esityksen yhteydessä ei ole tehty päivitettyä vaikutusarviota, vaan arvio perustuu vuoden 2024 tiedonannon yhteydessä laadittuun aineistoon. Pidämme tärkeänä, että kattava vaikutusarvio laaditaan heti jatkovalmistelun alkuvaiheessa.

<u>Energiatehokkuus</u>

Korostamme valtioneuvoston tavoin, että energiatehokkuutta ei tulisi mitata primäärienergian tai energian loppukäytön määrällä. Puhdas siirtymä edellyttää huomattavaa päästöttömän sähköntuotannon lisäämistä. Tällöin päästöttömästi tuotetun energian käytön rajoittaminen voisi jopa johtaa erityisesti vetytalouden tuotteiden kuten synteettisten polttoaineiden kautta syntyvien päästövähennystoimien hidastumiseen.

Lisätietoja: Tuuli Kaskinen, toimitusjohtaja, Climate Leadership Coalition, puh. 0505149752, tuuli.kaskinen@clc.fi